

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Karla Šimky, JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Bohuslava Hnízдила v právní věci žalobce: **O. D.**, zastoupený Mgr. Bc. Ivo Nejezchlebem, advokátem se sídlem Joštova 4, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 8. 2008, č. j. 63 Az 122/2007 - 40,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 25. 8. 2008, č. j. 63 Az 122/2007 - 40, odmítl žalobu podanou žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „ministerstvo“) ze dne 17. 12. 2007, č. j. OAM - 1 - 938/VL 20 – 02 - 2007, jímž byla zamítnuta žádost o udělení mezinárodní ochrany stěžovatele jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Krajský soud v odůvodnění napadeného usnesení dovodil, že podanou žalobu nebylo možné pro její závažné nedostatky projednat a tyto nebyly v zákonné lhůtě odstraněny.

Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, se ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by totiž tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do s. ř. s. byl zaveden zákonem č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Ve věcech azylu v nové úpravě institutu nepřijatelnosti (§ 104a s. ř. s.) je nyní kasační stížnost mimořádným opravným prostředkem omezeným na případy objektivní nutnosti rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Z těchto důvodů bude kasační stížnost ve věcech azylu přijata k projednání jen tehdy, jestliže rozhodování o ní umožní Nejvyššímu správnímu soudu zároveň plnit obecnější sjednocující funkci v systému správního soudnictví. S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že stěžovateli byla soudní procesní ochrana již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele (který ve věcech azylu jediné vede k meritornímu projednání kasační stížnosti) je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany

veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v následujících typových případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu. 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu. b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je proto třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či tedy spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.) apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.). Pokud tedy kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je způsobem výše naznačeným zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by byl nepochybně stejný závěr. Je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že je v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájemem stěžovatele je však rovněž uvést, v čem spatřuje, v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítal, že pro odmítnutí jeho podání nebyly žádné relevantní důvody, přičemž nepopřel, že toto podání lze označit jako blanketní. Tento postup zvolil z důvodu jazykové a časové tísně, a očekával, že ho krajský soud vyzve k doplnění nebo opravě v souladu s ustanovením s. ř. s. Žádnou výzvu však od krajského soudu nedostal přesto, že se řádně zdržoval v místě hlášeného pobytu a poštu pravidelně kontroloval. Ostatně krajský soud v odůvodnění napadeného usnesení způsob a datum doručení písemnosti vůbec nezminil.

Žaloba ve správním soudnictví musí splňovat obecné náležitosti podání stanovené v § 37 odst. 3 s. ř. s. Dále musí podle ustanovení § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné.

Podle ustanovení § 32 odst. 2 zákona o azylu lze žalobu proti rozhodnutí ministerstva vnitra, jímž byla žádost zamítnuta jako zjevně nedůvodná, podat ve lhůtě do 7 dnů ode dne doručení rozhodnutí správního orgánu. Napadené rozhodnutí ministerstva bylo stěžovateli doručeno dne 20. 12. 2007. Ještě téhož dne podal stěžovatel proti tomuto rozhodnutí žalobu, avšak v tomto jeho podání nebyl uveden žádný konkrétní žalobní bod. Pouze uvedl, že žádá o azyl v České republice, protože neměl možnost žít v Mongolsku v klidu a zdraví. Proto byl stěžovatel usnesením krajského soudu ze dne 13. 3. 2008, č. j. 63 Az 122/2007 – 23, vyzván k odstranění nedostatků žaloby ve lhůtě 6 dnů od doručení usnesení. Toto nechal krajský soud přeložit do mongolského jazyka a teprve poté ho zaslal stěžovateli. Ze záznamu na doručence je zřejmé, že držitel poštovní licence doručoval stěžovateli předmětné usnesení a jeho převzetí stěžovatel potvrdil svým podpisem dne 28. 4. 2008. Tvrzení stěžovatele, že mu výzva nebyla doručena proto neodpovídá skutečnosti. Na výzvu obsaženou v tomto usnesení však stěžovatel nereagoval.

Nejvyšší správní soud odkazuje na konstantní judikaturu k dané problematice, zejména na rozsudek ze dne 27. 10. 2004, č. j. 4 Azs 149/2004 - 52, dostupný na www.nssoud.cz, v němž je uvedeno, že „žalobní body (§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.) musí obsahovat jak právní, tak zpravidla i skutkové důvody, pro které žalobce považuje napadené výroky rozhodnutí správního orgánu za nezákonné nebo nicotné. Pokud žaloba postrádala potřebná konkrétní skutková tvrzení a žalobce vzdor výzvě a poučení soudu nijak nereagoval a vadu neodstranil, postupoval krajský soud v souladu se zákonem, odmítl-li žalobcovu podání z tohoto důvodu. “V rozsudku ze dne 27. 2. 2004, č. j. 4 Azs 3/2004 - 48, dostupném na www.nssoud.cz, Nejvyšší správní soud dovodil, že „v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu musí žaloba obsahovat nejen obecné náležitosti podání stanovené v § 37 odst. 2 a 3 s. ř. s., ale zejména základní náležitosti žaloby vymezené v § 71 odst. 1 písm. a) až f) s. ř. s. Neobsahuje-li žaloba žádný žalobní bod, lze jej doplnit ve lhůtě pro podání žaloby. Soud není povinen žalobce vyzývat k odstranění takové vady žaloby podle § 37 odst. 5 s. ř. s., neboť takto široce pojímaná povinnost soudu by zjevně odporovala zásadě dispoziční a rovněž zásadě koncentrace řízení, v souladu s nimiž je tento typ řízení koncipován“ (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2003, č. j. 2 Azs 9/2003 - 40, který je uveřejněn pod č. 113/2004 Sbírkou rozhodnutí Nejvyššího správního soudu).

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na všechny námitky uvedené v kasační stížnosti a krajský soud při svém rozhodování postupoval bezchybně ve smyslu této judikatury. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Ze všech výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost stěžovatele nepřijatelnou, a proto ji odmítl (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. února 2009

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu